

ARTS

Isidre Creus, ceramista, o la belleza de la impostura

Ana Fernández Álvarez

campanadas@telefonica.net

Si sumen la densitat cromàtica d'un Marià Burgués i la delicada sobrietat abstracta d'un Llorens Artigas, possiblement queda definit l'estil i l'opció plàstica que caracteritzà la ceràmica que produí l'Isidre Creus¹ durant la dècada dels setanta. Producció que quedà interrompuda en el moment que assumí el càrrec de regidor de Cultura de Sabadell.

Allò que impel·lí a aquest activista de la docència i de la política local a dedicar-se a la ceràmica fou una d'aquelles coses que solem anomenar inconvenients vitals: la necessitat d'omplir el temps durant una obligada convalescència, conseqüència d'una delicada operació de coll, delicada en quant afectava a un pedagog i a un polític, és a dir, a un professional de la paraula. El lloc que escollí per gaudir d'un assegurat repòs va ser el Monestir de Cuixà on coneixerà a Lluís Pérez Calvo, monjo cistercenc i ceramista, conegut com a Paulí. Ell l'iniciarà durant uns mesos en el coneixement d'aquesta tècnica del fang, del forn, dels esmalts i, fonamentalment, de l'alquímia de la forma.

El 1973 completà la seva formació amb el ceramista sabadellenc Lluís Clapés, al seu estudi del carrer Les Paus. De seguida, muntà el seu propi taller, primer a casa, al carrer Riego, després, el 1976, al carrer Sant Pau, exposant la seva obra novella, el 1977, a Syra, *galeries d'Art*. La seva ceràmica poc tindrà a veure amb la fragilitat exquisida del que fou el seu primer mestre, en Paulí. Sí que tindrà, però, molt de la moral artesana que aquest cistercenc li arribà a transmetre. D'en Clapés, el seu segon mestre, adquirirà el control de les difícils tècniques que afecten la temperatura i el comportament dels materials. Però el gest, la forma de concebre la volumetria i l'obligada relació que ha d'existir entre la forma, l'ús, la textura i l'ornament, ho assumirà de manera autodidàctica.

Totes les seves peces, des dels plats, les tasses, els bols, les plates o els murals, es caracteritzaran per un esmaltat bru, groguenc, verdós i blavenc, que arribarà a crear un univers personalíssim esquitxat per un Sabadell molt concret, aquell que configurarà un univers ideològic i vital específic: el Sabadell de la transició democràtica. Contemplant qualsevol de les seves peces, visualment càlides, textúricament dures, ens adonem que representen una pulsio moral que té molt a veure amb una forma de consciència política ara en perill d'extinció: el compromís vital.

La ceràmica per a l'Isidre posseïa quelcom més social que el dibuix o la pintura. Aquesta disciplina l'apropava, des del realisme literari i la praxi política, al treball, a l'obrisme, allunyant-lo de qualsevol tic d'elitisme artístic. És per això que optà també per una producció d'utillatge domèstic i no sols pel mer ornament de les peces de decoració. Isidre compartia el pudor d'una gent que visqué la militància política enmig d'una romàntica i contradictòria catarsi tenyida d'humanisme, comunisme, pop art, orientalisme, abstracció i entusiasme per l'exercici polític. Un procés intel·lectual que després desembocaria en un desencant melangiós que paralitzà qualsevol utopia.

Per als objectes d'ús optava per la simple decoració del color i emprava, preferentment, la tècnica de l'esmalt, jugant amb zones de qualitat vidrada i altres d'opagues. El valor estètic l'administrava a través de les aiguades produïdes pels propis òxids o pels colorants diluïts i incorporats a la greda. Quan l'opció era figurativa, fonamentalment als murals, els motius zoomòrfics eren els protagonistes. Aquests els tractava amb una qualitat més opaca, potenciant així la seva força i expressivitat. En aquestes peces solia deixar al descobert superfícies rugoses conservant la qualitat de cuir de l'argila sense esmaltar. Les seves imatges sorgien d'un inconscient significat esquerranós: granotes, musols, coloms, escenes eròtiques, etc. Tot ho tractava amb el mateix sentit de l'humor que reconeixem en un Pere Quart. Perquè l'Isidre, per actitud vital i per somegueria, cercava formes que reivindicaven la bellesa de la impostura.

Retrat d'Isidre Creus. Alfons Borrell, 1973.

† Sabadell, novembre, 1934 – Sabadell, gener 2006.

